

Dominique en **Annick** vinden oplossing voor hoge energierekening

Kleine windmolen moet op je bedrijf passen

Met de huidige torenhoge elektriciteitsprijzen kan je als land- of tuinbouwer zonder nadenken een kleine windmolen zetten, althans zo lijkt het. Maar jezelf rijk rekenen met factoren die sterk kunnen variëren, is een risico. Elektriciteit produceren voor het net is niet rendabel. Bij Dominique en Annick Brusselle-'Tjonck uit Lo-Reninge paste windenergie zo duidelijk bij hun verbruikersprofiel dat zelfs twee kleine windmolens perfect verantwoord waren.

Ivan De Clercq

“Soms hoef ik zelfs niet in mijn auto te stappen om te weten dat een kleine windmolen voor een potentieel geïnteresseerde klant geen goed idee is”, vertelt Tom Vergauwe. Hij volgt voor de Nederlandse producent van kleine windmolens EAZ de projecten in Vlaanderen op. Particuliere

klienten zijn bij voorbaat uitgesloten, en ook bedrijven gelegen in natuurgebied maken weinig kans op een vergunning. Het verbruikersprofiel is eveneens een belangrijk criterium: bij een te laag jaarlijks verbruik van minder dan 20.000 kWh, is een kleine windmolen moeilijk rendabel te rekenen.

Dominique en Annick hadden dat interessante profiel wel. Ze hebben een melkrobot, en daarnaast ook vleeskui-kens. De nieuwste pluimveestal uit 2019 deed het elektriciteitsverbruik nog stijgen. Melkrobots en ventilatoren in kippenstallen verbruiken dag en nacht op een constant niveau. En een windmolen kan als het waait ook dag en nacht elektriciteit produceren.

Vermijd aankoop

Dat een gelijklopend verbruik met de consumptie zo belangrijk is, komt onder andere omdat je als kleine producent erg weinig vergoed krijgt voor de elektriciteit die je op het net zet, zelfs in deze tijden waarin elektriciteit een schaars goed is. De vergoeding die

je krijgt kan bovendien erg variëren en is weinig voorspelbaar. “Als je een kleine windmolen plaatst en 60-65% van de productie op het net moet zetten, is dat zelfs met de huidige tarieven niet rendabel te rekenen. De winst van eigen energieproductie zit in het vermijden van aankoop van elektriciteit”, legt Tom uit. Ook VLIF-steun (40 of 50%) is niet iets waar je zomaar mag van uitgaan.

Investeren in besparen en reinigen

Vermijden van aankoop van elektriciteit is in de eerste plaats een kwestie van energiezuinig werken. Bij Dominique en Annick zijn op dat vlak al een aantal investeringen gebeurd. “Bij de melkkoeien maken we gebruik van een voorcoeler en is er ook warmterecuperatie op de koeltank. Ventilatoren in de kippenstal zijn frequentiegestuurd en de verlichting gebeurt er via led-tl-lampen”, somt Dominique op. Desondanks verbruikten ze vorig jaar 142.000 kWh. De zonnepaneleninstallatie van 44 kWp leverde daar vorig jaar 36.500 kWh van op. “We volgen de productie van onze panelen nauwgezet op. We reinigen ze ook ieder jaar, waarna we onze productie terug merkbaar zien stijgen”, is Dominique's ondervinding.

Beleidskader

Gezien het continue hoge verbruik speelde Dominique al een jaar of tien met het idee voor een kleine windmolen. Enigszins afgeschrikt door een moeilijke vergunningsprocedure durfde hij maar vorig jaar de stap te zetten. Na zes maanden – met ondersteuning van EAZ – was de definitieve toelating er, al bij al vrij vlot. De regelgever speelt nog altijd een belangrijke rol in de ontwikkelingsmogelijkheden van kleine windmolens in België. Het zijn de gemeenten en de provincies die – afhankelijk of het bedrijf in klasse 1 of klasse 2 valt – een goedkeuring of advies moeten geven. Buren kunnen,

net als het Agentschap voor Natuur en Bos, protest aantekenen, maar op voorhand de burens inlichten over de geringe impact doet vaak wonderen. Bij een kleine windmolen is de overlast voor de burens nagenoeg niets.

De provincie West-Vlaanderen creëerde als eerste een beleidskader voor kleine windmolens. Daarin staat dat de ashoogte maximaal 15 meter mag bedragen. Andere provincies namen dit West-Vlaams beleidskader min of meer over, en het doel is dat gemeenten hun regelgeving hierop afstemmen.

Daar kan het toch nog eens fout lopen, is de ervaring van Tom Vergauwe. “Als de gemeente het provinciaal regelgevend kader nog niet omgezet heeft in de lokale regelgeving, slaan lokale besturen nogal eens in paniek en weigeren ze initieel.”

Nog onwetendheid

Een toestemming kan ook gekoppeld worden aan voorwaarden. Besturen vragen dat windmolens zo dicht mogelijk in een cluster bij de andere gebouwen staan, terwijl het voor het rendement van de molen beter is dat deze zo vrij mogelijk staat. Een recente evolutie is dat er in de vergunningsaanvraag bijna altijd een groenplanscherm moet worden toegevoegd. Gemeenten of de provincie kunnen hier bijkomende voorwaarden aan stellen. In enkele gevallen kregen boeren de vraag om grote bomen voor de windmolen aan te planten om zo het landschap te beschermen. “Gelukkig wordt er wel naar ons geluisterd als we zeggen dat dit voor de rentabiliteit van de windmolen onmogelijk is, maar het toont wel aan dat er nog veel onwetendheid is bij overheden over kleine windmolens”, vertelt Tom.

Twee kleine windmolens

De kleine windmolens die EAZ produceert, leveren afhankelijk van hun afstand tot de kust en positie in het landschap in Vlaanderen tussen 20.000

en 44.000 kWh per jaar op. Dominique en Annick kunnen dus makkelijk het verbruik van twee kleine windmolens aan, waardoor ze ook effectief twee kleine windmolens geïnstalleerd hebben. Hoewel ze 30 meter uit elkaar staan, zal afhankelijk van de windrichting, de ene windmolen de andere door zijn positie enigszins negatief beïnvloeden. De tweede zal wellicht 10 tot 15% minder produceren. Technisch zou één grotere windmolen logischer zijn, maar deze zijn quasi niet vergunbaar.

Passend in bedrijfsfilosofie

Bij de installatie vorig jaar was uitgaan van een terugverdientijd van 8 tot 9 jaar voor Dominique en Annick. Met de prijzen van dit jaar zal dit wellicht 4 tot 5 jaar zijn. Met de huidige dagprijzen is dat zelfs maar de helft, maar weinigen geloven dat dit hoge prijsniveau zal aanhouden. “Maar voor bedrijven die een continu verbruik hebben doorheen de dag en voldoende open ruimte hebben, is een kleine windmolen ook op langere termijn bekeken ideaal om voordelig elektriciteit op te wekken”, stelt Tom Vergauwe. Dominique en Annick zijn alvast tevreden van de – achteraf bekeken – erg voorzienige investering. “Elke keer we buitenkomen, gaat de blik toch eens naar de windmolens. Het is leuk om ze echt te zien elektriciteit produceren. Als boer willen we zo veel mogelijk zelfvoorzienend zijn. Wat we op het bedrijf zelf nuttig kunnen gebruiken van primaire producten zoals mais-en graskuil of pulp van de verwerkte suikerbieten doen we. Elektriciteit produceren past perfect in die bedrijfsfilosofie”, vindt Dominique. ■

i Boerenbondleden krijgen een analyse van de mogelijkheden op het erf en een vrijblijvende offerte. Daarnaast krijg je als lid een korting van 1500 euro bij aanschaf van de kleine molen van EAZ Wind: www.boerenbond.be/ledenvoordelen